

Виходить у Львові що
дні (крім вівторка і гр.
бат. субот) о 5-й го-
дині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улиця
Чарнедского ч. 8.

Письма приймають ся
лиш франковані.

Рукописи звертають ся
лиш на окреме жадане
і за зложенем оплати
поштової.

Рекламації беззапечат-
таві вільні від оплати
поштової.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додаток до „Газети Львівської”.

Вісти політичні.

(До ситуації. — Президент Буковини против ру-
мунських демонстрацій. — З процесу Драйфуса.)

Після донесення дневника Slovenec, австрій-
ський парламент буде скликаний доперва в другій половині жовтня. Обговорюючи в листі з Відня політичну ситуацію, Slovenec доносить, що положене дуже поважне. Спосіб, в який багато ческі часописи домагаються зміни конституції, викликує в славянських кругах не добре вражене. У Словінців є одна гадка, що зміна конституції не може для них мати добріх наслідків. Всі повинні тепер старати ся лише о се, аби викликати злагодженість політичної ситуації а не думати о переворотах.

В часі недавного приняття буковинської православної консисторії під проводом митрополита Аркадія президентом краю з нагоди цісарських уродин (18-го с. м.) президент бар. Бург'юон, подякувавши за желання для цісаря, виголосив замітну промову. Czernowitz Ztg. так єї подав:

Президент наперед звернув ся до самії особи митрополита і найбільшу вагу поклав на слова, які до митрополита виповів цісар при останній авдіенції і до сих слів навязав дальшу свою промову. Тобі найвище узнане, — казав президент — урадувало все православне духовенство, бо око в самій лояльності і патріотизмі поділяє ти. Але при цій нагоді не можу промовчати, що коли се духовенство або само, або члени їх родин посвяті барви і від-

знаки сусідної, хоч-би і приятної держави, то се съященики могли би в відповідніший спосіб виявляти свою вірність для цісаря, свій патріотизм і любов до рідного краю, бо коли буковинський православний съященик барву чужої сусідної держави остаточно носить, то через те він цілком не заявляє своєї лояльності і патріотизму, як каже пословиця: Das ist die wahre Liebe nicht. Так само не можу по-минути одної обставини, що свого часу всім кинула ся в очі і не мило всіх вразила. Помінув той сумний обяв, тую картигідну демонстрацію, якої жертвою упали Ви, преосвященний владико, на черновецькім двірці зелінничім при від'їзді до Відня, але підношу, що коли Ви з подорожі вашої вернули ся, то на приняті вашого преосвященства не явилися два преподобні отці совітники консисторії, а до цього кроку привязувано загально демонстративні наміри. Маю на стілько добре поняття про їх політичну мудрість, що сего не уважаю за демонстрацію. Але з другої сторони мушу сказати, що коли бі після такої зневаги — на моє привітане, ваше преосвященство, так як тепер на вас, не явилися два з гремії моїх урядників, а я мав би лише яку-небудь підставу уважати се за демонстрацію в їх стороні, то ще того самого дня я велів би пустити їх у пенсію".

На вчерашнім засіданні розправи Драйфуса переслухувано съядків Кордієра, майора Лягла, ген. Рожета і бувшого міністра війни Фрайсінета. Фрайсіне щиро жалів над цілою справою Драйфуса і над тим, що в наслідок того часописи так заважто нападали на армію

і взвивав, аби тих напасті заперестати, бо то шкодить Франції перед заграницею. Переслуханий відтак знаток письма Бельгом висказав свій погляд, що бордеро не писав Естергази, лише що його сфальшовано. По зізнаннях полковника Кордієра, котрий оповідав богато о тім як то шпігуни всіляких держав стараються ся взаємно перехитрити себе, відложено розправу до нині. Кордіє горячо обставав за тим що Драйфус невинний. Цілу справу викликав після его гадки Анрі. Він хотів конче визнати ся, аби авансувати і не стояти під командою Шікарта, молодшого від него віком. Для того фальшував документи і видумав зраду. З того прийшло до процесу і теперішнога заключення.

Н о в и н ی.

Львів дnia 30-го серпня 1899.

— Міське бюро праці. В п'ятницю дnia 1-го вересня с. р. відбуде ся торжествене відкриття міського бюро посередництва праці при пл. Бернардинській ч. 15 у Львові. Відкриття доверить президент міста др. алаховський. То пове заведене, що входить в житі завдяки жертволовності міської ради, має великі вигляди на поводжене. Задачю бюро буде подавати працю особам, когді будуть їх глядати. Бюро буде посередничити в по-даваню праці як фаховим так і нефаховим робітникам, домашній і господарській службі без ріжниці посла і цілком безплатно, не побираючи і ніякої оплати ні від роботодавців і

ДЛЯ УБИТЯ ЧАСУ.

(З польського. — Гайоти.)

(Дальше).

— Full'em, full'em proper (наповни єї, на-
повни порядно) — упоминає Ама Мануеля,
оживляючи ся постепенно.

Рум починає вже ділти, інакше не був
би собі ніколи позводив видавать прикази слу-
жачому грізного команданта і то в англійській
язиці, а властиво мішанині того язика, до яко-
го навік. Ціле бо населене Санта Ізабель,
з віймкою засланіх юди Кубанців, хоч живе
від тільких літ під іспанською управою, говори-
ти між собою по англійски, уважаючи той
язик своїм рідним.

— По сам берег — говорив даліше —
ліпше нехай капля перелиє ся, ніж мало би
недоставати.

І виправилий як струна, підніс осто-
роожно склянку до уст, викрикуючи торже-
ственно:

— A — su salud, señor commandante, con su
permiso (за ваше здоров'я, імені команданте,
даруйте).

З очами встремленими в дах, втягнув
в себе папіток, примкнув повіки, і віддаючи
з повагою склянку Мануелеві, сказав:

— Тепер тамту, тої вже не рушу!

Дон Хрізостомо съміяв ся.

— Добре, дуже добре, пий на здоров'я!
З такою вічливостию, друже Амо, іти тобі про-

сто на королівські сальони. Яка шкода, що не винайдено ще такого мила, котре прало би муриньську шкіру на біло. Я зараз зробив би з тебе кавалера з дірами в кіпенях, але мідом на язиці. Ти як би зачав ним смарувати панські двері, то отворились би дуже гладко перед тобою. Справді, шкода. Маєш прикмети, що ліпше поплачують в Европі як в Африці. Ну, але й тут повинен ти був захати даліше як заїхав. Бо, як міркую, не грозить тобі небезпечності нестравності в надмірного їджаня. Ти мало що грубіший від твоєї небіжки палички.

Дон Хрізостомо говорив то всю з перес-
танками. Єго мучило говорена. Ама нічого
ему не відповідав, лише кождуд перерву значив
висушенем нової склянки. Пів гальона руму
перенесло ся вже в той спосіб з фляшок до
его жолудка.

— Go! — відозвав ся вкінци. — Ама Гол-
ліс мав ліпші хвилі. Був час, що ціла Санта
Ізабель завидувала Амі Голліс щастя.

Поступив кілька кроків близьше і опер
одну руку о стіл. Очи ему блестіли; піздра
мав роздуті і дрожажі. Голову відкинув на зад
і съмішною свою дитинною хустиною почав
обріпувати кафтап, немов би спомин минулых
ліпших часів зробив его дразливішим на его
теперішне занедбане. Якось розкорчив ся;
збіджені члени набирали еластичності, просто
налитий був румом і мріями.

Дон Хрізостомо, розтягнений на фотели,
не спускав з него ока. Бачив як збільшає ся
була Ами, але й не гадав єї вкорочувати. Ба-
жив ся дуже добре, а в такім настрою найбіль-
ша съмішність Потонеґра могла его лиш до съмі-

ху побудити. Та безмежна вирозумілість, що
часом нападала пана команданта, виставляла
тих, що з ним приставали, на численні неспо-
діванки, лучались бо, що того самого мурина,
котрому нині подавав руку по товарищи, ве-
лів на другий день простягнути на кораблі
лиш за то, що бідолаха квапив ся в добрій
вірі повитати его так само як вчера.

— Коли ж то було? — питав. — Коли
ти мав ті хороші дні?

— Як женив ся — відповів Ама, беручи
вже сам нову фляшку з стола.

— Ого! як женив ся. А як ти оженив
ся, то від разу перестали тобі завидувати, що?

Ама, здавало ся, не чув, цілій затопле-
ний в своїх споминах, роззвітаючих під ожі-
вляючою, горівчаною росою.

— Таких женщин, як була моя жінка,
коли ішла за мене, тепер вже цілком нема —
сказав. — То весь....

І тут ужив дуже сильного вислову, та
піднер его ще сплюненем. А сплював чисто по
муриньски, на два метри перед себе на стіну.

Дон Хрізостомо аж перегнув ся в фотели,
по часті з розвеселеня, а по часті, аби уник-
нути перелітаючої недалеко від его лица сlinи
Ами Голліса.

— Справді? Така була честна? То мусі-
ла бути дуже дурна, а ще більше бридка.

Але Ама не зважав на ті слова.

— То була женщина незвичайна — опо-
відав з балакливостию пяниці, що раз розпу-
щеного язика вже не може здергати. — Була
мудра і уміла поставити ся, щоби єї всі шапу-
вали. Уродила ся муляткою і була хороша.

ні від працюючих. Замовленя приймає буро устно і письменно і полагоджує їх безпроволочно. Кождий, хто глядає якої роботи, може зголоситися до бюро, а одержить єї. Так само кождий роботодавець, зголосивши ся до бюро, одержить робітників і службу, яких важадає, також без всяких коштів. Кожного дня на всіх комісаріатах, в ратуши і робітничих стовариштвах будуть розліплювати ся пляки, на яких буде виписаний виказ місць вільних. Управа бюро поробила вже відповідні заходи, аби мати точний виказ попиту і по-дажи праці в цілому краю і в той спосіб буде могла формувати робітничою справою так, аби в одній місці не громадилися товни робітників, жадаючих праці, а в другій місці, аби роботодавці на дармо не глядали робітника. Такі бюро в Празі і у Відні принесли вже сусільності величезну користь і вже надія, що львівське бюро віддасть сусільності важні послуги. — Щастя Боже!

— Регуляцію горішнього Дністра між Розсадом і Журавном віддало міністерство справ внутрішніх в предпріємство краківські фірми братів Каденів. Біг Дністра на повисій просторони скорочений буде майже о половину, бо з 81 на 45 кілометрів. Береги будуть скріплені фашиновими і камінними валами, а русло ріки, очищено з перешкод і поглублене за допомогою так званих багрів, буде отворене для плавби. Квота конто-спису виносить 900.000 зл.

— Письменний іспит зрілості розпочинається в ц. к. академічній гімназії у Львові в понеділок дня 11 вересня о годині 8-ї перед полуднем; абітуриєнти мають зголосити ся в капеллярії дирекції найпізніше в неділю дня 10 вересня до 12-ої години в полудне. — Устний іспит (цілий і неправильний) зачне ся віторок дня 19 вересня о годині 8 перед полуднем.

— До Руского науково-виховуючого Інститута дівочого в Станиславові приймаються зголосення в понеділок, второк, середу і четвер від 10—12 годин перед полуднем і від 3—5 годин пополудні в поміщенію інститута при улиці Казимиривській ч. 33. Святочне отворене Інститута відбудеться дія 1 н. ст. вересня с. р. з слідуючою програмою: 1) о годині 9-ї рано служба Божа в катедральній церкви; о год. 10½ отворене Інститута (при ул. Казимиривській ч. 33).

— Процес о галицьку касу щадничу. В картіні львівському суді вивішено вже оновлене, що

дня 2 жовтня розпічеся у Львові надзвичайна каденція судів присяжних, для котрої председателем визначено радника п. Олеського, а его заступниками радників пп. Голковського, Вайнерба і Адамка. Для тої надзвичайної каденції буде вилюссана нова лава судів присяжних.

— Утопився в неділю в Кольбергу над морем Балтийским Львовянин, оборонець в справах карних др. Александр Льорія, зять Гавсмана, власителя знаного пасажу у Львові. Гавсман дістав телеграму о тім нещастстві в дві години по поверненні до Львова з Кольберга, куди щедив відвідати зятя і дочку.

— Любовна трагедія. Поручник 16-го полку гузарів Корнило Попескул, пізнав ся у Відні з Людвікою Геміфер, донькою маючого фабриканта швайцарського, котрий через якийсь час перебував з родиною в столиці Австрої. Молоді полюбилися і прийшли до заручин, а панство Геміфер ви-хали опісля до Цірху. В кілька місяців пізніше приїхав поручник Попескул в гостину до своєї судженії. Не застав єї дома, а батько сказав ему, що не може згодити ся на то супружество і що донька его годить ся з его волею. Дальше сказав Геміфер, що донька его перебуває в інституті виховуючім, де доповняє свое образоване. Поручник Попескул того самого дня застрілився. Тимчасом Людвіка дійстно образувала ся в якісній інституті в Берні, але не знала нічого про смерті свого судженого, бо родителі єї, прирекли їй, що за рік повінчається з своїм мілим, але під усім, що через цілий рік не буде з ним перенесувати ся. Геміфери перенеслися до Нью-Йорку, а донька з тогою мали туди також приїхати. Людвіка вийшла з інститута на світ, довідалася про всім, а хоч свояки пильно її стергли, написала ся фосфору з головок від сірників і умерла оногди по кількох днях страшної муки.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і виховане.

Ради господарські.

Старайтеся як найліпше зажиткувати садовину.

Красніша від білих жінок, бо мала шкіру як золото а до того довге і гладке волосе. На чорних дивила ся з гори. Що для неї чорні? Ні один не сьмів навіть доступиги до неї. Лиш білих знала, і то не аби яких купчиків, але самих офіцірів і урядників. На примір капітан Рокель! Той корабель тепер вже цілком не приходить сюди, але давніше приїздив часто, і капітан привозив їй все красніші подарунки з Європи, так єї любив. Забирає єї з собою в дорогу, а з якими почестями був для неї! Спала в капітанській каюті і мала там свої річки, та пила шампань; а як вертали, то висилав єї па берег — не якоюсь там лодкою з муринською голотою, але своїм власним човном, як правдиву сенітору. Тому моя жінка до нині не може о нім забути і каже, що скоріше би мене продала, ніж той дорогий шаль, що дісталася від него в дарунку.

— Честна жінка — крикнув командант з глумом. — То взорець жінки. А я за-ложив би ся, що не він один мав право до єї памяти, бо при такім діяльнім життю, яке вела, мусіло там бути богато інших, що також по-лишали свої дарунки. Гчи всі ті памятки переховує з однаковою вірностю? Чи всі дорожжі для неї від єї улюблених мужа?

— Очевидно що було їх богато, дуже бо-гато — відповів Ама гордо. — Було і кількох Іспанців. А вже що найліпше съвідчить о єї уроді і спритті, то се, що навіть они були щедрі для неї. А перепрашаючи вас, пане коман-данте, то звістна річ, які Іспанці скупі і за-хланні. Ми Англійці — додав з пересвідчч-нем, цілком п'яний, але не зраджуючи нічим сво-го стану, крім тої балакливості, котра по твер-зостості була би її набавила пропасництві ві-страху — ми Англійці не радо заходимо собі в Іспанцями. Ви — Senor Commandante, честний віймок, правдивий джентельмен, але таких ма-ло між Іспанцями, мало. О, Іспанці!

— Капітал руховий в госпо-дарстві. Хто має лише капітал земельний, не може ще господарити, бо до того треба ему ще капіталу рухового, значить ся такого, при по-мочі котрого міг би він господарство пустити в рух; ему треба ще в. пр. худоби, знарядів господарських, готівки і т. п. Капітал сей можна рушити, двигнути, і для того він називається движимим. Капітал руховий або дви-жимий може бути двояким: 1) Інвентар-ний капітал, званий також посписним (для того, що его треба аж посписувати, щоби докладно дочислити ся), або постійним капіта-лом (для того, що він вложений раз в госпо-дарство, не обертається в нім часто); 2) Ка-пітал оборотовий, котрий частіше а-навіть кілька разів до року, ба, що дні есть в руху, и. пр. готові гроші. — На інвентар-ний капітал складаються: а) Живий ін-вентар (поспис): Худоба на приховок, до за-пряги, дріб, птиця, риба і т. п. (капітал в то-варі); — б) мертвий інвентар: знаряди господарські і машини, знаряди і посудина до-машна, меблі, тики (капітал знарядів-дво-вий); — в) дерево ужиткові: дерево овочеве, дерево на пруте (верби, лози), корчі винограду, хмель і т. п. — На капітал оборотовий складаються: а) Гроші: на удержані інвентаря, робітників, на податок, асекурацію, на меліорацію і всілякі інші ви-datki (капітал в готівці); — б) нале-житість і довги: довги земельні, всілякі сплати; належитість за продане землю, гроші роздані на відробок і т. п.; — в) натурали: запаси домашні, мливо, дерево на опал, осві-тлене (капітал споживчий); матеріал на направу, матеріал будівельний, товар опасовий, ялівник на продаж, насіння, суха паша, під-стілка, обірник, компост, смаровило (капітал в сиріх матеріялах); — добуток з рілі і го-дівлі худоби призначений на продаж, як: го-това земля, молоко, сир, масло, сирі шкіри, ще-тина, приядко і т. п. (капітал товаро-вий); — г) інвентар польний: вивезені гній, насіння, засіви (капітал в обсіві); — д) по житок з дерев: дерево в лісі, хаші, дерево в шкілці деревній, недоспілі овочі і т. п.; — е) поправа в положенію землі: глубока орка, домішка землі, палене землю і т. п. — Кождий господар, котрий хоче розумно і до-

To вісно що о них гадав, а чого навіть по-пляному не сьмів виповісти, замкнув в тім од-нім слові, а радше в голосі, яким его висказав.

Дон Хрізостомо бив обома долонями о по-руче крісла та заходив ся зі сьміху. Він був одним з тих незвичайних людей, які лучають ся всюди, або ще дуже недоарілих, або вже пережитих, котрі нічим так не помітують як власним краєм і всім що своє. З природи недо-вірчий надививши ся на не конче хороши рі-чи в кругах, в яких обертав ся, виріс на скін-ченого пессіміста і хвалив ся тою „безсторон-ностю поглядів“, з якою в душі називав Іспанію зігнілим відпадком Європи а своїх земля-ків виродками людськості. Для славної минув-шини краю мав немов то велику почесть, але не було такого болота, якого би не кидав на його теперішність. На він, особливо супротив чужинців, був менше яркий в своїх осудах, але супротив того марного Потонегра не ба-чив потреби унимати ся. При першій ліпшій нагоді обібів ему шкіру за непокірливість, але тепер нехай плете, що ему слина на язик при-несе. Противно, дон Хрізостомо був просто ути-шений тим, що навіть такий п'яниця як Ама пізнав ся на нужденій жебрацькій господарці Іспанії.

— Отже ви, чорні Англійці — почав не-мов поважно — маєте нам богато закинути? Може й справедливо. До тутешнього правительства не маєте довіри, що?

Ама завагував ся. Якась решта не то роз-ваги, але самохоронного причуття остерігала его десь в глубині помраченого мозку перед цілковитою отвертостю. Поглянув зпід ока на команданта, котрому мурин в моряцькій одежі вносив як раз чашику слабого чаю і посмарований жовтим маслом тонкий кусник хліба на тарельці і попив руму. Пив вже тепер мали-ми лікими, не спішив ся. До випитя цілого Гальона, лишилось ему всого лише півтора фляшки руму.

— Правительство — повторив — прави-тельство було би добре, але....

— Але люди, що стоять в його службі злі — докінчив дон Хрізостомо. — Ну, друже Амо, сьміло! Не унимай ся. Атже я їх знаю. А твій бистрий суд приносить тої честь. Щож, ті люди? Що о них гадаєш?

Ама ударив плястуком в стіл. Бажане, ви-говорити ся, скинути з серця давні жалі і гірч, побідила над обережністю.

— Шо тут укривати, що всі знають! — скрикнув. — То злодій, обманці, деруни, один в одного. А найгірші між ними то судій. Ча-сті чорти! Богато нещастя мене навістило, але я не зійшов би на то, що нині, що навіть ре-ялая не покредитують мені в ніякім склепі, коли-б не они! Всю з мене вискали, драби. Саг-рамба! Що я тих справ мав в суді, люди мене кривдили, треба було боронити ся, або й про-тивникові ставати до суду. Але чи виграв, чи програв, мусів все суді заплатити. А що при-їде новий, то ще більше здирає. За послідне візване дон Бернардо, аби его віспа зіла, велів мені заплатити півтора доляра, а дав-ніше платило ся лише чотири пезети. І від протирної сторони також стягнув. О той не-дасть ніякій руці дармувати. І правою бере і лівою.... Як би їх мав сто, то для кождої пай-шов би заняте. Павук, не чоловік.

І знов сплюнув на стіну.

— А губернатори? — питав дон Хрізо-стомо — доливаючи оліви до огня. — Між ними лучали ся і порядні люди. Напримір тे-першний, на него хиба чорні не можуть нарі-кати — додав лукаво. — Опікує ся вами.

— Опікує ся! — перебив Ама, виставляючи одну ногу наперед з бути, як також для того, аби задержати рівновагу, котрої вже не був певний. — Най чорти поберуть таку опі-ку! Всюди мусить свій ніс уткнути; о всім рі-шати! Що день то нове право, новий звичай, нова установа, а одна дурніша від другої

бре вести своє господарство, повинен докладно знати, який у него капітал ґрунтovий і руховий, та кілько разом а кілько з кожного рода окремо, бо аж тоді буде він знати, чи має зиск, чи страту на своїм господарстві і де іменно, в котрій галузі той зиск або страта.

— Про з'ужитковане садовини. Тепер настає для господаря пора, коли він може користати з того, що ему сад дає. Коли добре допильнує садовину, то доходом з неї зможе покрити неодин видаток та застосоюти неодну потребу дома. З саду можна в двох способах користати: або повіймати его садівникам або продавати самому готову садовину і з'ужитковувати її. Винаймати сад не добре, бо садівники знищать дерева; они дивляться лише на то, щоби зібрати садовину а про дерево їм байдуже. Коли же хтось винаймає, то нехай не робить так, як ось зробили міщани в однім місточку в Городенщині, де — як нам звідтам доносять повідомали сади на 10 літ за одних 50 зр., хоч могли би мати за них щороку ті самі гроші. Треба знати вартість саду і недавати ся затуманити. У власнім заряді можна ось як користати з саду та з'ужитковувати садовину: 1) Або всею або части садовини можна продати вже зірвану садівникам або тим, що продають садовину в місті. — 2) Садовину можна сушити а сушениці лагодити або для власного ужитку або на продаж. — 3) Можна робити вино з овочів для власного ужитку і на продаж та всілякі інші припаси на зиму як повила, мармелади, компоти і т. п. Для поменших господарів, що мають лише маленькі садки, дуже важна річ сушениці вино з яблок, до котрого дуже легко можуть ужити яблок квасних і грушок т. зв. кисличок, котрі аж тоді добре до Ідженя коли полежать кілька неділі.

Хто робить сушениці повинен знати: 1) Всі овочі до сушення повинні бути добре спілі, не червиві і не трясені лиши зрівани. Сливки можна обгрясти, але тоді они мусять так вже бути спілі, щоби ще на галузці дрібку поморщили ся. — 2) Яблока треба оббирати і качан вирізувати; грушки можна зі всім сушити, але коли їх лагодити ся на продаж, то треба також оббирати. — 3) Не треба ані за борзо ані за поволи сушити а теплота повинна бути рівномірна (50 до 60 степ. Рейм.) — 4) Садовина лісна не повинна лежати

Мій приятель Самуїл Адольф Корнбелль, той то єго благословить!

— Що він ему зробив?

— Що зробив? Майже зруйнував єго. Мій приятель держав хороше стадо калібарських волів, кожного тиждня бив штуку, а як воєнний корабель стояв в пристані, то й що день і мав з того цілком хороший дохід. Добре. Щож робить пан губернатор? Позаяк доктор у него в ласках, бо грає з ним заедно в більші, то аби придбати ему заробку видає право, щоби не убивати ні одної худобини без докторської ревізії. А за таку ревізію платить ся десять долярів! Чи чував хто щось такого? Повідають, що з того іде п'ять долярів до губернаторської кишенні. Очевидно, мій приятель Самуїл Адольф Корнбелль при таких порядках, замість зиску, мусів ще доплачувати. Діде до того що й курки не дадуть нам зарізати без докторської візити. Ліпша неволя, як така опіка! Тому то ми всі просимо Бога, аби як найскорше скінчилася, а пан губернатор, аби вернув собі там, звідки привандрував. Мій приятель все мені платить пиво, або горівку з радості кілько разів дізнає ся, що губернатор має пропасницю. Може єго ті пропасниці викурять від нас ще перед часом.

Командант слухав з напів примкненими очима і усміхом на своїх блідих устах, затираючи з радості вихудлі руки. Чай стиг, однак він не уважав на то любуючи ся наріканем Ами на ненавистного голову острова.

— Я дав би сто долярів — шепнув до себе — кобі лиши яким способом мати в тій хвили ту порхавку за стіною. Нехай би почув на власні уши, як єго люблять. А він так в то вірить, дурак!

— Лиш один губернатор був тут — почав знов Ама, а голос єго все захриплив, заломлював ся від часу до часу, острим, як скріг зеліза по шибі, когутом. — Той вартав і королівської корони. То був чоловік! Senor Com-

ти на купі, лише розгорнена, кожда окремо. — 5) Сливки, виши і т. п. мусять насамперед добре зіянуть, а відтак аж можна сушити. — 6) Не треба за сильно сушити, щоби сушениці не почорніли і не були гіркі. — 7) Сушениці треба горячі виймати з печі, а відтак студити; тоді будуть красно сівіти ся. — 8) Добре висушені сушениці, коли їх потиснути нігтем, не повинні соку пустити. — До роблення сушениць продають тепер дуже добре сушарні, котрі можна уставляти на кухнях. — На вино з овочів надаються ся найліпше винні яблока. До солодких яблок треба додавати грушок т. зв. кисличок. З грушок найліпші на вино ті, що дозрівають від кінця вересня до кінця жовтня і просто з дерева не здалі до їди. Грушки і яблока найліпші на вино тоді, коли ще мясо на них не зовсім доспіле, ще трошки тверде, хоч зернятка вже чорніють; ті, що пізно дозрівають і бувають тверді, мусять трохи полежати. Щоби мати багато соку (мощу), треба садовину добре подушити, розтерти, до чого служать окремі машини (млинки до розмелювання). Сок з розтертих овочів треба добре видушити (до того єсть охрема машина). Хто не має машини, може так зробити: До дошки привязують ся на обох кінцях лати шнурками; на дошку кладе ся мішок з розтертою садовою під ті лати, а тоді один чоловік з одного боку а другий з другого тиснуть латами на згаданий мішок, з котрого сок збігає в підставлену кладку або бочівку. До соку з яблок і грушок не треба додавати цукру, хиба що домішує ся до него води. На сотнар овочів дає ся 6 до 8 літрів води. Коли же дає ся більше, то на кождий гектолітер води треба дати близько 20 фунтів цукру. До роблення вина з овочів треба мати добре і чисті бочки та холодну пивницю, в котрій однакож не съміє стояти капуста.

Переписка господарска.

Г. Б. і М. К. в Пекуряї: Коли в улях нема меду і єсть обава, що пчоли не будуть нічого мати не то на зиму, але й на осінь, то треба їм завчасу додати меду (після того який чень — близько 15 кільо). На піч ставить ся їм готової патоки в більших коритцах. На день треба коритце спрятати, бо може бути напад-

шendante знають дім Віллема Давіса. Правда який дім! Хоч тепер вже трохи знищений. Дон Анзельмо Баліон де Арсіта, так називався той губернатор, вибудував єго для моеї жінки. Там мешкала, як я з нею живив ся.

— Але правда — перебив дон Хрізостомо. — Ти не скінчив мені ще історії твоїї цікавої жінки. А я рад би дізнати ся, чому ось ба в такими широкими і знаменитими відносинами як раз тебе почтила своїм дожизненим товариством. Дивно мені то трохи, бо скажу тобі щиро, друже Амо, що не можу собі уявити, аби ти навіть в своїх найліпших хвилях виглядав надто займаючого. А приятелька тількою приятелів мусіла мати досвідне око! Го, го, го они знають ся на тім! Чим же ти так припав їй до вподоби? Ти мав гроші, що?

Потонегр потряс головою і вeadивши оби руки в кишенні штанів, витягнув їх два порожні, брудні мішочки і почав їх підкидувати гойдаючись на широко розставлених ногах.

Командант зареготав ся.

— А бодай тебе! То певне вже була добре стара?

— Моя жінка ще нині не стара, а вісім літ минуло, як віддала ся за мене.

— То якже до чорта ти єї дістав?

— Іменно в тім було мое щасте — відповів Ама поважно і сягнув по послідну фляшку.

— Впрочім не она мене вибрала лише дон Анзельмо. Дон Анзельмо любить мене за мое елегантне поведене... его час кінчив ся... хотів ще напослідок по королівски поступати... зробити щось, аби ціле місто мало о чим говорити, як прийде єго наслідник і аби тамтого аж жовч залила з зависти... Го, го, то був джентельмен дон Анзельмо. Памятаю раз...

(Дальше буде).

ка. — Треба би також знати, які у Вас улиї Як би рамкові, то можна би піддавати мід в щільниках. Цукром можна лише годувати пчоли, але годі давати їм єго на запас. Піддавати меду треба вже що найменше від половини серпня, щоби пчоли могли єго ще закрити. — Впрочім постараємо ся о відповідь для Вас фахового пасічника. Глядайте еї пізніше в Переписці господарській. Відповідь на друге питання знайдете в „Переписці зі всіма і для всіх“.

Петро Забороцький в Шидлівцях: 1) Виділ краєвий лагодить інформацію в справі організації кас систему Раїфайзена. Впрочім можете знати поучене о них в книжці Podręcznik dla Stowarzyszeń udziałowych w organizacjach N. Ulmera i Jak. Nawrockiego. Про статути на стороні 346, про ведене книг стор. 194. Ціну книжки поєднано Вам кожда книгарня. — 2) В справі роблення вина з яблок прочитайте собі повише в „Радах господарських“ під заголовком: „Про з'ужитковане садовини“. — Докладне і обширне поучене подавали ми торік на сім місци. Поучене то забрало би богато місця, а годі все лиш одне і то само писати. Шкода, що Ви собі не сковали поученя з татого року. — 3) Воли запрягають не лише в ярмо каркове, але й в так зване ярмо чолове, від котрого посторонки подібно як від шлії ідуть до орчиців. Але до такого ярма треба воли виучити. Щоби же ярмо каркове не терло, треба єго в тім місці, де оно прилягає до карку, оббити цинковою бляхою. Та бляха холодить і карк не пріє так як під деревом отже і не ранить ся а на дощи так само бляха по змоченім карку легко суве ся. Лиш треба ярмо зручно і гладко оббити бляхою, так, щоби она була зовсім гладка в тім місці, де приходить на карк.

Вісти господарські, промислові і торговельні.

— Для добра рільників. Ми одержали слідуюче письмо з проємбою о уміщенні єго на сім місци: „Пропошу для добра рільників оголосити в цінній Вашій часописі що слідує: Хто бажає для себе добра, нехай сіє жито „Тріумф“. — Минувшого року спровадив я 5 кільо того жита з „Рускої Торговлі“ в Рудниках, почасти Більче-Волиця і посіяв єго на землі глинковатій. Сего року зібраав я 89½ кільо чистого, красного, грубого зерна, помимо сего-річної посухи. Стебло доходить до 2 метрів, а колос 8 до центиметрів. Раджу кождому рільникові розвести собі тое жито. З поважаннем: Стефан Оринюк рільник в Сидорові коло Гусятина“.

— Ціна рогатої худоби на віденськім торзі. На торг дня 29 с. м. пригнано рогатої худоби призначеної на заріз 6105 штук, між тим з Галичини і Буковини 92 штук. Ціна без зміни. — Волів з Галичини і Буковини продано 60 штук по 25 до 30 зр., 62 штук по 31 до 34 зр., 68 штук по 35 до 38 зр., бугаї без ріжниці походження плачено по 26 до 33 зр.; корови підгучені по 25 до 30 зр.; худобу по 20 до 24 зр. — все числячи за метричний сотнар живої ваги.

ТЕЛЕГРАМИ.

Ішль 30 серпня. Радник бар. Бравн і бар. Хлюмецький покликані на цісарські двір до Ішлю. В політичних кругах зробила та вість сильне вражене. Добачують в тім наслідок послідного побуту гр. Голуховського в Ішли.

Рим 30 серпня. Деякі тутешні часописи доносять, що Папа намірє відати єнцикліку проти антисемітизму. Однако тої вісти не підтверджено досі з ніякої приватної сторони.

Прага 30 серпня. Заповіджена на 9 вересня конференція молоческих послів до сойму і ради державної відложена до 16 вересня.

Білгород 30 серпня. Ходяль поголоски, що в найближшім часі буде завішена конституція в Сербії і заведена військова управа.

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

До Народної Часописи

Газети Львівської

Всілякі

ОГОЛОШЕНЯ

принимає виключно

АГЕНЦІЯ

ДНЕВНИКІВ і ОГОЛОШЕНЬ

у Львові, Пасаж Гавсмана ч. 9.

Ново отворена Агенція дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошення до всіх дневників

і також пренумерату на всі часописи країві і заграниці.